

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Hovedutvalg anlegg, drift og arealbruk - Bjugn kommune	
	Kommunestyret - Bjugn kommune	

Saksbehandler: Bjørnar Groven

Interkommunal kystsoneplan for Sør-Trøndelag. Kommunal deltakelse fra Bjugn kommune

Vedlegg:

1 Forslag til planprogram for interkommunal kystsoneplan i Sør-Trøndelag

Sakens bakgrunn og innhold:

Kysten er klar er et samarbeidsprosjekt mellom 11 kystkommuner i Sør-Trøndelag, og er Sør-Trøndelag fylkeskommunes kystprogram.

Det var kystkommunene selv som tok initiativ til samarbeidsprosjektet.

Kysten er klar skal:

Bidra til å utvikle denne delen av Midt-Norge til den mest spennende kystregionen i Europa gjennom å sette fokus innenfor 3 hovedsatsingsområder:

- Omdømmetiltak og gode bolystiltak
- Utvikling av kompetanse og teknologi som regionen etterspør
- Utvikling av en regional helhetlig arealforvaltning

I kysten er klar skal vi løfte lokale initiativ sammen med strukturer som allerede er etablert i regionen.

Organisering av Kysten er klar:

Eiere av programmet er kommunene Hemne, Snillfjord, Agdenes, Frøya, Hitra, Ørland, Bjugn, Rissa, Åfjord, Roan og Osen samt Sør-Trøndelag Fylkeskommune. Programmets samarbeidspartnere er næringsliv, utviklingsaktører og FoU-miljøer. Programmet er organisert med en overordnet strategigruppe bestående av ordførerne fra de

11 kommunene samt 5 fylkestingsrepresentanter og et programstyre på 7 representanter der 3 representerer eierne av Kysten er Klar og de 4 andre representerer næringslivet.

Fokus i Kysten er klar:

- *Bidra til positiv befolkningsutvikling og verdiskaping
- *Bidra til kunnskapsproduksjon på tvers og på alle nivåer
- *Tilrettelegge for tilgang på kompetent arbeidskraft

- *Bidra til utnyttelse av våre ressurser i et framtidsperspektiv
- *Gjennom å jobbe sammen skal vi oppnå mer enn hver for oss
- *Sette kystregionen på kartet regionalt/nasjonalt/internasjonalt

Strategi arealsatsing:

- *Fremme arenaer for integrert arealplanlegging
- *Skissere mulighetsbilde innenfor fagområdet
- *Kysttilpasset arealforvaltning – flerbruk/interessekonflikt
- *Styrke regionens ledende posisjon innen havbruksforvaltning
- *Legg til rette for en verdensledende havbruksnæring

De 3 hovedsatsingsområdene har hver sin fagansvarlige og hver sin faggruppe.

Faggruppe areal:

For Kysten er Klar er det viktig at det er medlemskommunene som har initiativet og som legger de klareste føringene på hvilke arealspørsmål som er viktigst og hvilke planer som bør lages i fellesskap.

Derfor oppnevnte hver kommune en representant, plansjef/kommuneplanlegger, til ei faggruppe for arealsatsinga i Kysten er Klar. Det er også med to saksbehandlere fra Fylkeskommunen i faggruppa.

Faggruppa er slik sammensatt:

Osen kommune	Hanne Skjæggestad
Roan kommune	Olav Thorshaug
Åfjord kommune	Tor Skjevda
Bjugn kommune	Bjørnar Groven
Ørland kommune	Knut Berg
Rissa kommune	Siri Vannebo
Snillfjord kommune	Roar Grindvold
Hemne kommune	Ingun Øyaseter
Frøya kommune	Andreas Kvingedal
Hitra kommune	Dag Robert Bjørshol
Agdenes kommune	Siv Westby
Fylkeskommunen	Tore Forbord
Fylkeskommunen	Heidi Flatås
Fagansvarlig Kysten er Klar	Johannes Fjeldvær

Felles plan:

Et planspørsmål som har betydning for flere kommuner er i utgangspunktet et aktuelt tema for en felles plan.

Prosjektgruppe areal startet sitt arbeid med å liste opp planutfordringer som var felles og som best kunne løses i fellesskap. Når vi plukker ut planutfordringer som er knyttet til overordnet planlegging, og sammenholder de med overordnede målsettinger i Kysten er klar, får vi følgende sammenheng:

Overordna mål

Trøndelag framstår i dag som en av de mest vellykkede regionene i verden for produksjon av atlantisk laks. Arelsatsinga skal bidra til at vi beholder og videreutvikler denne ledende

posisjonen. Satsingen skal også bidra til å nå nasjonale mål for bærekraftig vekst og utvikling av kysten.

Hovedmål 1

Kysten er Klar skal utvikle marin kunnskap og kompetanse for bærekraftig bruk og arealplanlegging i kystregionen

Delmål 1.1

*Utvikling av småbåthavnplan for alle kommunene i Kysten er Klar

*Lage regional plan for småbåthavner (basert på uttrekk av kommunenes planer) med lokaliseringer av båthotell og lignende.

*Lage felles byggeskikkveileder for sjøtilknyttet bebyggelse. (byggeskikk, plassering, tillatt bruksområde mv)

Delmål 1.2

*Lage regional plan for kystkommunikasjon.

Kystveien presenteres slik den er i dag, men med anbefalte alternative traseer inklusive best mulig sammenheng mellom kystvei og havner.

Havnedistrikt, farledskorridorer, fiskerihavner og fiskemottak skal også være tema i denne plana.

Delmål 1.3

*Synkronisering av kommuneplanenes arealdel. (Felles mal for plankart og bestemmelser som danner grunnlag for mer lik forvaltning)

*Mer kunnskapsbasert planlegging. Kunnskap som dybdekoter i sjø, strømforhold, bølgekart, geologi, biologi mm skal søkes sammen med bl.a. forskningsmiljøet i iKyst.

*Felles ROS-analyser/utredningskrav

*Prøve ut grunneiersamarbeid

*Kystparker/hensynssoner

*Differensiert forvaltning av strandsonen

Hovedmål 2

Kysten er Klar skal utvikle verktøy for planlegging og praktisere bruken av dette i et interkommunalt samarbeid

Samordnet regional avklaring:

Formålet er å legge til rette for en bærekraftig og konkurransedyktig arealutvikling gjennom en samordnet avklaring av arealbruken. Dette gir bedre grunnlag for å avveie arealbruk mot ulike nasjonale mål.

I henhold til strategigruppas prioriterte målsettinger som faggruppa arbeider etter, skal følgende plantema tas inn i interkommunal kystsoneplan:

- Sjøarealene (og differensiering av disse til akvakultur, friluftsområde med mer)
- Farleder etter ny havne- og farledslov
- Småbåthavner
- Havner, både passasjer- og gods-havner
- Kystveien med mulige innkortinger/omlegginger
- Kobling kystvei til havner
- Fiskerihavner, hvilke skal avhendes og hvilke skal bestå

I tillegg til dette er det naturlig at hver kommune vurderer å legge inn mulige næringsarealer til områdene ved havnene.

Juridisk status

Det er avgjørende at kystsoneplanen blir forpliktende for alle parter, derfor skal den bygges opp i samsvar med plan- og bygningslovens bestemmelser og gis juridisk virkning.

Kystsoneplana vil bestå av 3 deler:

1. Beskrivelse,- verbal beskrivelse som ikke har juridisk virkning, men som gir bakgrunnskunnskap og som kan gi veiledninger og retningslinjer. Resultatene fra

nødvendige utredninger vil komme inn her.

En ser for seg en to-delt beskrivelse,- en for kystkommunene samla og en for hver kommune.

2. Plankart med tegnforklaring, juridisk virkning
3. Bestemmelser knyttet til planformålene, juridisk virkning

Saksopplysninger:

Her vises det til vedlagte forslag til planprogram for Interkommunal Kystsoneplan for Sør-Trøndelag.

Økonomi:

Det er innvilget kr. 600 000,- i skjønnsmidler fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag til felles plan, forutsatt at kommunene stiller med samme beløp. Kommunenes andel kan/bør være i form av egeninnsats, noe som er helt naturlig for å få eierforhold til felles plan.

I tillegg til dette har Kysten er Klar bevilget kr. 200 000,- til planarbeidet.

Integrering med gjeldende arealdel av kommuneplan:

Den interkommunale kystsoneplana har stort sett bare plantema som dreier seg om bruken av sjøarealene, havner, og kystveien som binder kommunene og havnene sammen.

For hver kommune er det tenkt å sy dette sammen med kommunenes gjeldende arealdel av sin kommuneplan slik at hver kommune får en helhetlig plan.

Eksisterende kommuneplanens arealdel har svært forskjellig alder og datakvalitet (SOSI-standard) i kommunene. Fordi vi opptrer i fellesskap, får vi hjelp fra Fylkeskartkontoret til å oppgradere alle kommuneplanene slik at de kommer på samme SOSI-nivå.

Virkinger av interkommunal plan

Interkommunalt plansamarbeid verken utvider eller innskrenker kravene til planprosess, eller for eksempel hjemlene til å gi regulerende bestemmelser i arealplanene. Interkommunal plansamarbeid endrer heller ikke den enkelte kommunes ansvar for at lovens regler om planbehandling blir fulgt innenfor sitt område, med krav til offentlighet, medvirkning, konsekvensutredning mv.

For planprosess og innhold i interkommunal plan gjelder reglene som for kommuneplan. Hvert enkelt kommunestyre skal vedta endelig planvedtak for sitt område.

For at ikke planprosessen skal bli for tung, kan kommunene overlate til et styre å treffe vedtak underveis i planprosessen, f.eks å fastsette planprogram, opprette underutvalg eller innhente konsulentbistand og vedta hvordan kommunikasjonen mellom styret og det enkelte kommunestyre skal være underveis. Men ansvaret ligger i kommunene, og i praksis må kommunene være enige om rammene de gir styret.

Når det utarbeides en felles, samordnet arealdel for flere kommuner, må altså den enkelte kommune formelt vedta sin del som arealdel til kommuneplanen. Styret har ikke myndighet til dette. **Det følger av dette at en interkommunal plan ikke er en ”overkommunal” plan, men en sammensetning av flere formelt selvstendige planer** som er utarbeidet i en helhetlig sammenheng.

Det er opp til hver enkelt kommune i ettertid å vurdere endringer i sin arealdel. Med utgangspunkt i at den er utarbeidet interkommunalt, vet enkeltkommunen om den endringen det er snakk om vil berøre helheten.

Hvor skapes eksportverdiene i Norge?

Olje/gass skaper de største eksportverdiene, med oppdrett og fiske på de neste plassene. Alle disse tre næringene henter verdiene fra sjøen, og når vi i tillegg vet hvilken betydning reiseliv og friluftsliv knytta til sjøen har, så blir det viktig å ha ei god og oppdatert plan for bruken av sjøarealene.

Hvorfor felles plan?

På kysten har vi, i langt større grad enn i innlandet, næringer og aktiviteter som krysser mange kommunegrenser. Oppdrett, fiske, skipstrafikk, reiseliv og friluftsliv er næringer/aktiviteter som kommunene skal legge til rette for i sine arealplaner, men som er så kommunegrenseoverskridende at man må planlegge sammen med nabokommunene. Man planlegger for en bærekraftig utvikling, noe som betyr at man må planlegge arealer for bruk og planlegge arealer for vern. Mange av områdene som har naturverdier som gjør at de må skjermes, finnes også på begge sider av ei kommunegrense.

Hva vil vi med felles plan?

- Vi vil ”synkronisere” planarbeidet i alle kommunene slik at alle gjeldende planer er på samme data-nivå.
- Vi vil kjøre to planprosesser parallelt, ny kystzoneplan for enkeltkommunene der hver kommune tar avveininger som er naturlig for sin kommune, samtidig som den deltar i den interkommunale kystzoneplana og ser på felles behov og felles hensyn for å styrke de 11 kystkommunene som helhet.
- Vi vil ha felles kunnskapsinnhenting der det er naturlig, for eksempel felles biologisk mangfoldkart (viltkart pluss naturbasen) i samarbeid med fylkesmannen, DN og artdatabanken.
- Vi vil at både kommunene og fylkeskommunen får et eierforhold til den interkommunale plana, og at den får juridisk virkning som gjør at den må brukes av alle parter (blir ikke lagt i en skrivebordsskuff).
- Vi vil bruke både økonomiske og personellmessige ressurser mer effektivt ved å kjøre felles planprosess, samt at vi vil nå ut til/samarbeide med de største næringene og natur- og miljøorganisasjoner på en mer helhetlig måte.
- Vi vil gi forutsigbare og framtidsretta forhold for sjøbasert næringsliv og samferdsel.
- Vi vil ved felles plan og ”planspråk” legge grunnlaget for helhetlig og lik forvaltning/saksbehandling i de 11 kystkommunene. Et eksempel kan være at vi leier/låner saksbehandlingsskapasitet av hverandre og blir mindre sårbare på saksbehandlingsskapasitet. Dette kan også gjøre det mer attraktivt å jobbe i kommunene.

Kunnskapsbasert planlegging:

På landjorda vet vi mye om landskap/terreng (vi har høydekurver for hver meter), geologi og natur.

Om forholdene i sjøen og på havbunnen vet vi svært lite. I utgangspunktet blir man overasket over at kystnasjonen Norge ikke har prioritert kartlegging av sjøbunn, både topografi/dybdekurver og bunnsstrat for deretter å kunne kartlegge naturen på sjøbunn og lage strømodeller og bølgemodeller.

Ny plan- og bygningslov sier at kommunene skal planlegge sitt sjøareal inntil 1 nautisk mil utenfor grunnlinja. Denne planlegginga må vi gjøre basert på svært fragmentert kunnskap! Kysten er Klar har som målsetting å være drivkraft overfor overordnede myndigheter for å prioritere oppbygging av kunnskap om kysten, samt å være samarbeidspart med forskningsmiljøet i Trøndelag for å utveksle kunnskap. Arealsatsinga har vært særlig aktive overfor Statens kartverk for å få til en nasjonal satsing/geovekstsamarbeid på marine grunnkart og i samarbeidet med forskningsprogrammet iKyst.

Sammen er vi sterkere:

Det viser seg at vi blir lyttet til på en helt annen måte når vi representerer 11 kystkommuner enn om vi hadde opptært hver for oss. I tillegg kan vi i fellesskap gjøre grunnleggende

arbeid og planlegging vesentlig billigere i fellesskap. Her kan nevnes at felles skråfoto av kystsonen i de 11 kommunene ville blitt 3 ganger så dyrt hvis vi hadde bestilt det hver for oss, i tillegg ville enkeltkommuner sannsynligvis ikke fått skjønnsmidler til prosjektet.

Vurdering:

Ved i fellesskap å lage "Interkommunal kystsoneplan for Sør-Trøndelag" utnytter vi mulighetsrommet i den nye plan- og bygningsloven samt at *vi lager en plan for kystkommunene av kystkommunene* med deltakelse fra fylkeskommunen.

Vi er sikre på at både økonomiske og personellmessige ressurser blir brukt mer effektivt på denne måten, men en må ikke legge skjul på at det også vil være store utfordringer.

Den største utfordringa blir kanskje å få alle de 11 kommunene til å gå helhjertet inn for arbeidet med denne plana når den nå går over fra felles planprogram til konkret planprosess i den enkelte kommune.

Hvis kommunene tar eierskapet til denne interkommunale kystsoneplana og er engasjerte og positive, så greier vi å samkjøre prosessene.

Kommunene har mange ganger snakket om at fylkesplanprosesser blir "kjørt ovenfra og ned" med for liten deltakelse og prosess i kommunene, noe som igjen har ført til benevnelser som "skrivebordsplan" og at planene har vært lite brukt i praksis, både av kommunene og fylkeskommunen. Nå har vi sjansen til å endre dette og ta styringa selv. Fylkeskommunen ser veldig positivt på denne måten å jobbe på, og vil delta aktivt for å lage best mulig plan.

Oppsummering:

Selv om interkommunale og regionale prosjekter og slike planprosesser og planer er utfordrende for de enkelte kommuner fordi en må tilpasse sitt engasjement og prioriteringer til prosesser utenfor kommunen, er det gode grunner til å delta i slike prosesser som det herværende sak omhandler. På denne måten får kommunen tilgang til betydelige ressurser av både økonomisk og faglig art og en kan bidra til gode og samordnede løsninger for tema med interkommunal interesse.

For Bjugn kommunes del kommer prosessen med interkommunal kystsoneplan svært beleilig i og med at vi selv nå går inn i en kommuneplanrevisjonsprosess. Vi kan derved både utnytte vårt lokale kommuneplanarbeid i arbeidet med å skape en interkommunal kystsoneplan og vi kan dra veksler på det interkommunale arbeidet i arbeidet med vår egen plan.

Deltakelsen medfører ingen spesielle økonomiske bevilgninger fra kommunen da spleiselaget i hovedsak er tenkt gjennomført ved at kommunens andel blir i form av ressursinnsats fra administrasjonene i de enkelte kommuner.

Hovedutvalgslederens innstilling:

1. Bjugn kommune vedtar å delta i det foreslåtte planarbeidet med Interkommunal Kystsoneplan for Sør-Trøndelag.
2. Bjugn kommune slutter seg til forslaget til sammensetting av styringsgruppe for Interkommunal Kystsoneplan for Sør-Trøndelag.
3. Bjugn kommune vedtar for sin del å legge utkast til planprogram for interkommunal kystsoneplan for Sør-Trøndelag ut til offentlig ettersyn i 6 uker.
4. Fastsetting av planprogram etter offentlig ettersyn delegeres til styringsgruppa for Interkommunal Kystsoneplan for Sør-Trøndelag.

Hjemmel for vedtak er plan- og bygningslovens §§ 9-1, 9-2 og 9-3 (for interkommunal plan) og § 4-1 (for planprogram)